

Regeringskansliet
i.remissvar@regeringskansliet.se
i.transport.remissvar@regeringskansliet.se
I2021/02884, Regeringskansliet

Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Södra stambanan är Höors kommuns ryggrad och med två järnvägsstationer är kommunen en helt integrerad del av det flerkärniga Skåne och av MalmöLundregionen. Tack vare en väl utbyggd regionalstågstrafik kan en stor del av den vuxna befolkningen pendla till arbete eller studier i Malmö eller Lund. Kapacitetsbristen på Södra Stambanan innebär dock att det saknas möjlighet att utöka tågtrafiken i takt med att behoven växer. Kapacitetsbristen medför också trafikstörningar och förseningar vilket drabbar både våra invånare och våra företagare. Höors kommun delar därför Trafikverkets bild att järnvägskapaciteten genom Skåne behöver stärkas. Däremot gör Höors kommun en annan bedömning av hur investeringen i en Ny stambana bäst bidrar till ett långsiktigt hållbart transportsystem.

Läget mitt i Skåne gör att Höors kommun ligger mitt emellan Lund och Hässleholm, och därmed längs sträckan för en tänkt Ny Stambana. Höors kommun ser ett stort värde i att Skåne får ett bättre järnvägsnät och har därför aktivt samverkat med Trafikverket i planeringens tidiga skeden och i nu pågående lokaliseringstudier, tillsammans med övriga berörda kommuner och Region Skåne. Genom processen har Höors kommun konstaterat och påtalat att det finns allvarliga brister i bakomliggande utredningar. Det finns ingen modern analys av vilken kapacitetsförstärkning och restidsvinst som går att uppnå genom uppgradering och utbyggnad av den befintliga stambanan. Argumenten för den nya stambanan urholkas av bristen på alternativa åtgärder att jämföra med.

Den nya stambana Trafikverket planerar för kan ge mycket god kapacitet för långväga snabb persontrafik, men på den befintliga södra stambanan genom Skåne förväntas ett fortsatt högt kapacitetsnyttjande när regionalståg och godstrafik ska fortsätta trängas på gammal infrastruktur. Sannolikt kommer även aktörer som ser en marknad i billiga tågbiljetter att fortsätta trafikera den gamla stambanan med långsamma tåg, och fortsatt bidra till trängseln där.

Höors kommun har under lokaliseringstudien Hässleholm-Lund konstaterat att det ensidiga fokuset på höghastighetsjärnväg tvingar den nya stambanan till en helt ny dragning genom Höors kommun – en dragning som rundar Ringsjöarna och befintliga tätorter, men som i stället skär rakt igenom våra stora oexploaterade områden. Dragningen blir inte gen, utan flera kilometer längre än nuvarande stambana. Restidsvinsten som kan uppnås med snabbare tåg äts därför delvis upp av en längre sträcka.

Enligt miljöbalken ska stora oexploaterade områden så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär (MB 3 kap 2 §). Projektet Ny stambana behöver vägas mot värdet av stora opåverkade områden utifrån ett möjliggörande perspektiv. Det kan inte ske inom ramen för Trafikverkets lokaliseringstudier, eftersom den endast identifierar korridorer som skär genom de oexploaterade områdena. Höors kommun kommer aldrig ställa sig bakom en spårdragning enligt Trafikverkets lokaliseringstudier

KOMMUNSTYRELSEN

I stället bör projekt Ny stambana i den nationella planen få en ny och bredare inriktning där möjligheten att öka kapaciteten och korta restiderna studeras i den befintliga stambanans genare sträckning, utan att knyta genomförandet till en specifik trafikeringshastighet. Det skulle möjliggöra kopplingar mellan befintlig och ny stambana, öka redundansen och minskar sårbarheten vid driftstörningar. En ny stambana i befintlig sträckning Hässleholm-Lund skulle kunna vara en del i genomförandet av en ny snabb förbindelse i stråket Stockholm-Malmö-Köpenhamn även om inte alla banlänkar är utbyggda för 250 eller 320 km/h. Centrala stationslägen i Lund och Hässleholm är avgörande för det nya stambanestråket.